

WSTĘP

U progu trzeciego dziesięciolecia XXI wieku glottodydaktyka polonistyczna jest dobrze ugruntowaną gałęzią nauki, która nieustannie powiększa swój dorobek teoretyczny i praktyczny. Stale rosnąca liczba osób uczących się języka polskiego jako obcego, nowe wyzwania związane z językiem polskim jako drugim, odziedziczonym, (re)emigracyjnym, rozwój certyfikacji jpjo, kształcenie nauczycieli jpjo to tylko niektóre z wyzwań, które jawią się jako warte refleksji w najbliższym czasie. Część z nich znajduje swoje rozwinięcie w niniejszym tomie, który jest już 27. numerem najstarszego w Polsce czasopisma poświęconego glottodydaktyce. Tym razem artykuły koncentrują się wokół szeroko sformułowanego tytułu *Perspektywy badawcze w glottodydaktyce*, chcieliśmy bowiem pokazać, dokąd zmierza współczesne nauczanie polszczyzny cudzoziemców, osób z doświadczeniem migracji etc. Zgromadzone 34 teksty autorstwa badaczy polskich i zagranicznych, reprezentujących wiodące ośrodki uniwersyteckie w kraju oraz uczelnie zagraniczne zajmujące się nauczaniem jpjo stanowią przegląd najważniejszych problemów i wyzwań współczesnej glottodydaktyki.

Tom otwiera anglojęzyczny tekst Władysława Miodunki prezentujący najważniejsze osiągnięcia glottodydaktyki polonistycznej, a także wskazujący kierunki jej rozwoju. Artykuł ma charakter metadyskursywny: dzięki swojej tematyce znakomicie wprowadza Czytelnika w problematykę kolejnych prac zawartych w tomie. Jako wprowadzające należy potraktować także teoretyczne refleksje Ewy Lipińskiej nad statusem języków mieszanych; w istotnym stopniu porządkują one wiedzę na temat różnych typów języków, w tym także tych używanych w kontekście edukacyjnym.

Kolejne teksty pogrupowane zostały w działy odnoszące się do obszarów badawczych glottodydaktyki. I tak w sekcji *Perspektywa porównawcza* odnajdziemy artykuł Marii Wtorkowskiej dotyczący feminitywów w języku słoweńskim i polskim, tekst Marty Pančikovej i Aleksandra Hořaka na temat transferu w językach słowiańskich, rozważania Andrieja Babanova o transidiomatyczności oraz porównanie węgierskich poimków i polskich przyimków wtórnych autorstwa Wiesława Stefańczyka. Do tekstów pokazujących perspektywę porównawczą należy także szkic Olgi Fyłypec na temat współczesnego stereotypu Polaka i Ukraińca.

Druga część gromadzi teksty, w których stosowana jest perspektywa lingwistyczna. Są to artykuły autorstwa: Ałły Krawczuk na temat nauczania polskiego rodzaju gramatycznego Ukraińców, Liliany Madelskiej o alternacjach w polszczyźnie oraz Tomasza Moździerza poświęcony długości przeciętnego polskiego wyrazu.

Kolejna grupa artykułów koncentruje się na aspektach genologicznych. To trzy teksty lubelskich badaczek dotyczące odpowiednio genologii jako stylu myślowego autorstwa Anny Dunin-Dudkowskiej, błędów genologicznych Słowian ze Wschodu napisany przez Grażynę Przechodzką oraz Viktorię Hudy, a także konkretnego gatunku, a mianowicie skargi, nad którą refleksje podjęła Kamila Kwiatkowska.

Część poświęconą perspektywie kulturowej otwiera artykuł Jolanty Tambor na temat adaptacji nazw potraw wywodzących się z obcych kuchni. Z kolei tekst Piotra Garncarka zawiera rozważania dotyczące rozróżnienia kultury języka i kultury w języku. Adriana Prizel-Kania przyjrzała się sposobowi funkcjonowania Chińczyków, będących przedstawicielami kultury kolektywnej, w polskich realiach kulturowych, natomiast Tomasz Werner uczynił muzykę alternatywną punktem wyjścia do dialogu międzykulturowego. Tę grupę tekstów zamyka publikacja Elżbiety Sękowskiej na temat słownika tematycznego jako źródła kształtowania kompetencji kulturowej; jako przykład posłużył autorce słownik chińsko-polski.

Najbardziej rozbudowana grupa tekstów obejmuje perspektywę metodyczną. Znalazły się tu m.in. teksty Li Yinan na temat nauczania języka polskiego jako obcego w Chinach oraz Natalii Tsai o kształceniu tłumaczy w zakresie języka angielskiego i języka polskiego na uczelniach tajwańskich. Anna Seretny podjęła refleksję nad oceną stopnia znajomości słownictwa w kontekście jego nauczania, a Kamil Szafraniec przyjrzał się kształceniu kompetencji translatorycznej. W kolejnym artykule Bartłomiej Maliszewski skoncentrował się na nauczaniu wiedzy o społeczeństwie w ramach kursu jpjo. Z kolei Paulina Oczko zajęła się analizą podręczników do nauczania polskiego języka medycznego pod kątem rozwijania sprawności mówienia i słuchania. W tekście autorstwa Agnieszki Rabiej i Małgorzaty Banach znajdziemy informacje na temat testowanie biegłości językowej uczniów w wieku szkolnym, zaś z artykułu Barbary Łukaszewicz dowiemy się, jak naucza się wyrażania emocji negatywnych. Dwa teksty zamykające omawianą grupę dotyczą obecności na lekcji jpjo konkretnych typów tekstów – Anna Brzozowska pisze o skrzydlatych słowach, natomiast Mateusz Gaze o legendach.

Tom zamykają teksty opatrzone wspólnym tytułem *Innowacje glottodydaktyczne*. Iwona Janowska przyjrzała się, w jaki sposób zadaniowa koncepcja kształcenia językowego obecna jest w materiałach do nauczania języka polskiego jako obcego. Anna Burzyńska-Kamieniecka pokazała, jak można wykorzystać koncepcję *plain language* w upraszczaniu tekstów do testowania znajomości jpjo,

natomiast Natalia Kuźma wskazała na udział edukacji IB w nauczaniu języka polskiego w klasie wielokulturowej. Całość wieńczy artykuł Pauliny Kaźmierczak na temat wykorzystania aplikacji internetowej Genia.ly do przygotowywania rozmaitych pomocy dydaktycznych.

Zawarte w niniejszym numerze „Kształcenia Polonistycznego Cudzoziemców” artykuły, co pokazało ich krótkie omówienie, prezentują szerokie perspektywy naukowe glottodydaktyki. Mogą stanowić także cenne inspiracje do dalszych badań nad nauczaniem polszczyzny jako języka nierodzimego. Mamy zatem nadzieję, że ten tom stanie się przyczynkiem do licznych debat i dyskusji nad perspektywami rozwoju glottodydaktyki polonistycznej. Zaznaczmy jeszcze, że wyznaczone w tomie perspektywy badawcze z pewnością nie wyczerpują listy podejść do ważnych problemów, stojących w centrum lub na poboczu tej specjalności naukowej. Zapraszamy do lektury!

Beata Grochala, Grażyna Zarzycka – redaktorki tomu